

TITA JENKO – slikarka in ilustratorka

Tita je simpatična najstnica. Stara je devet-najst let. Živi v Velenju s svojo mamo in sestro dvojčico. Obiskuje Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje. Je priljubljena, prijetna in pogosto nasmejana. Na prvi pogled ne bi nikoli uganili, da je del nje tudi avtizem. Prikrajšal jo je za marsikaj, ne pa za ljubezen in spodbudno okolje. Tita ima težave z branjem ter govornim in pisnim sporazumevanjem. Usoda pa se ji je oddolžila in ji naklonila velik dar – izražanje z likovno umetnostjo in glasbo. Zato ni nenavadno, da je kljub mladosti že znana po svojih edinstvenih umetninah. Strastno rada ustvarja, večinoma ob spremljavi glasbe. Trenutno se ukvarja predvsem z ilustriranjem. Pri tem ji je v procesu ustvarjanja najpomembnejše, da v celoti razume, kaj je avtor želel napisati, in da ima zelo dobro predstavo o tem. V veliko pomoč ji je mama Maja, ki je tudi njen največji navdih in opora. Med drugim Titi pomaga tako, da ji prebira odlomke, ki jih Tita pozneje ilustrira. Titina prav posebna dragocena zaveznica in občudoval-

ka pa je tudi njena sestra dvojčica Taris. Titin ustvarjalni razvoj tako ne bi bil mogoč brez vsestranske podpore njene družine.

S svojim likovnim delom Ples sester je Tita uspešno sodelovala na mednarodnem likovnem natečaju Igraj se z mano. Med skoraj pet tisoč deli iz devetih držav je bila njena risba izbrana za mednarodno potujočo razstavo. Tita sodeluje s svojimi ilustracijami tudi pri spletnem časniku za lahko branje, imenovanem 20 minut. Njen daleč najbolj bleščeč dosežek, na katerega je več kot upravičeno ponosna, pa so ilustracije v knjigi Pika Nogavička. Iz obsežnega izvirnika je knjigo v lahko branje priredila slovenska pisateljica Aksinja Kermauner. Knjiga vsebuje kar petnajst celostranskih ilustracij, ki jih bogatijo neštete podrobnosti. Veliko časa, truda in ljubezni je bilo potrebo za ta dosežek. Res lepo je videti, kako ustvarjalnost preseže ovire in najde pot, ki je izjemno sredstvo komunikacije med Tito in svetom. Pred Tito je nedvomno svetla prihodnost. Ob podpori njenih prizadevnih mentoric Mateje Meh in Ane Medved Linasi ter v objemu čudovite družine je meja za Tito samo nebo.

Poglejmo, kaj so o Titi napisali ljudje, ki jo najbolj poznajo.

MAJA KURTOVIČ – Titiina mama:

MOJA TITA: ZGODBA O UMETNICI, KI SLIKA S SRCEM

Tita je moja čudovita hčerka, stara devetnajst let. Rada bi vam povedala njeno zgodbo, ker verjamem, da je njen svet res nekaj posebnega. Tita je avtistka in ima govorno-jezikovno motnjo, a to je le en del nje. Njena resnična zgodba je zgodba o barvah, glasbi in ljubezni, ki jo izliva v vsako svojo risbo.

ŽE OD MALEGA POVEZANA Z UMETNOSTJO

Spomnim se, kako je Tita že kot majhna deklica ure in ure preživljala z barvicami in vodenimi barvami. Njene male roke so z veseljem grabile čopiče, s katerimi je ustvarjala svoje prve umetnine. Oboževala je plastelin in peskovnik, kjer je oblikovala svoj mali svet. Kadarkoli je držala čopič, so se ji oči kar zasvetile. Pravljice in knjige so bile njen posebni svet. Doma smo imeli polne police otroških knjig, ki jih je z veseljem opazovala ure in ure. Vsaka ilustracija jo je pritegnila, vsaka podrobnost

jo je navdihnili. Knjižnica ji je bila prav tako všeč, saj je tam našla še več slikanic, ki so spodbudile njeno domišljijo.

BARVE IN GLASBA – NJENA NAJLJUBŠA DVOJICA

Tita ni samo umetnica z barvicami in čopiči, ampak tudi glasbena duša. Klasična glasba je od nekdaj del našega življenja. Spomnim se, kako je risala ob zvokih Beethovna in Bacha. Glasba jo pomirja in hkrati navdihuje. Njene risbe so pogosto izraz melodij, ki jih čuti med risanjem.

Pred nekaj časa se je sama naučila igrati violončelo. S svojo vztrajnostjo in ljubeznijo do glasbe je osvojila to čudovito glasbilo, ki postaja zdaj nepogrešljiv del njenega življenja. Ko ustvarja melodije, je videti, kot da glasbo

preliva naravnost v svoje risbe. Vsaka njena poteza s čopičem ali barvico je povezana z njenim notranjim svetom, v katerem se prepletajo barve in zvoki.

TITA DANES

Danes je Tita prava umetnica. Njene slike so polne živih barv in topline, ki izražajo čustva, ki jih sama morda težko ubesedi. Njena najljubša orodja so čopiči in barvice, s katerimi pripoveduje zgodbe. Kadar riše, pozabi na ves svet okoli sebe in se popolnoma posveti svoji umetnosti.

SESTRSKA LJUBEZEN IN DRUŽINSKA PODPORA

Ob Titini strani vedno stoji njena sestra dvojčica Taris. Njuna vez je nekaj posebnega – Taris jo razume brez besed in jo neizmerno podpira. Skupaj ustvarjata svet ljubezni, topline in medsebojnega razumevanja.

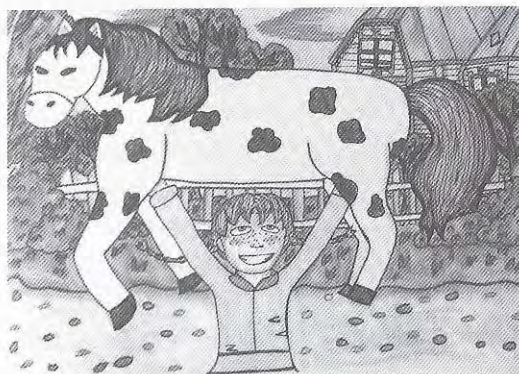
Jaz kot njena mama sem njena največja občudovalka. Vedno sem jo spodbujala, naj raziskuje svoj talent, in ji poskušala omogočiti, da sledi svojim sanjam. Kot družina smo trdno prepričani, da je Tita sposobna česar koli, in jo vedno podpiramo na njeni poti.

NJENE SLIKE SO IZRAZ NJENEGA SRCA

Vsaka Titina risba mi pove nekaj novega o njej. Njene barve, črte in oblike so kot okna v njen svet – svet, ki je bogatejši in čudovitejši, kot si lahko predstavljam. Ko gledam njene ilustracije, se zavedam, kako izjemno dekle imam ob sebi.

Tita je dokaz, da omejitve niso ovira, temveč priložnost za ustvarjanje nečesa čudovitega. Kot njena mama sem ponosna na vse, kar je dosegla, in vem, da njene barve in melodije še dolgo ne bodo ugasnile.

TARIS, sestra dvojčica:

Tita, moja sestra, je pa res noro talentirana! Že kot otroka sva skupaj ustvarjali in odkrivali svet. Čeprav sva različni, me njena umetnost vedno znova navduši. V njenih ilustracijah vidim njeno posebno perspektivo in občutljivost. Nepopisno veselje me preplavi,

ko vidim, kako je Tita navdušila druge s svojo umetnostjo. Njen uspeh je zame ogromen dokaz, da je vse mogoče. Ko vidim, kako so otroci navdušeni nad njenimi ilustracijami, vem, da je Tita s svojo knjigo zares spremenila njihov svet.

MATEJA MEH in ANA MEDVED LINASI,
mentorici:

Tita je izjemna slikarka. Vsakič se loti dela z veliko navdušenja. Pri slikanju je vztrajna in natančna. Z rednim delom postajajo njene risbe čedalje bolj izrazne in pristne. Napredovala je v upodabljanju čustvenih izrazov. Čeprav potrebuje pri slikanju podporo, ima vsaka njena ilustracija osebno noto, ki se izraža v številnih upodobljenih podrobnostih.

Ne samo pri slikanju, temveč tudi pri drugih

šolskih dejavnostih se izražajo Titina vztrajnost, natančnost, ustvarjalnost in čut za estetiko. Tita je s svojo ustvarjalnostjo in predanostjo resnično navdih za vse nas. Njena sposobnost, da z umetnostjo izraža svoje občutke in zgodbe, je izjemna.

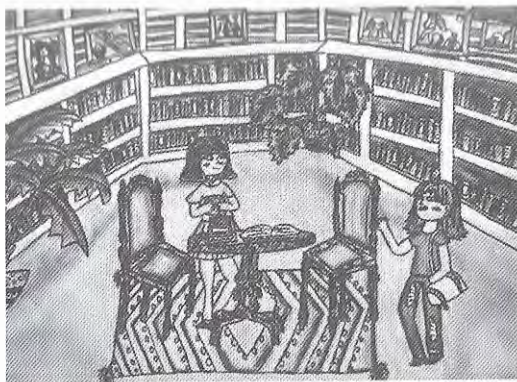
Ima pa še eno čudovito lastnost, in to je nagajivost. Večkrat se pošali z nami. Skrije nam plastično kačo v torbico ali plastičnega pajka nastavi na stol.

Zelo rada tudi kuha. Večkrat prinese v šolo kakšne piškote.

SOŠOLCI IN SOŠOLKE:

- Dobro riše. [Dejan]
- Vedno nariše lepa ozadja risb. [Rosana]
- Pije kapučino. [Nemanja]
- Je lepa, prijazna, fina sošolka. [Sara]
- Dobra prijateljica. [Sabina]
- Nasmejana. [Amadej]
- Fino drsa, lepo pleše in se zna urediti. [Lea]
- Ponosen sem na Tito. Lepo ilustrira, lepo barva, uporablja različne barve. Nikoli ji ni težko risati. Riše iz srca in z veseljem. [Josip]

PETER GROZNIK, slikar:

Tita Jenko je
genialna slikarka.
Neverjetno,
kakšen talent.
Iskreno jo občudujem.
Vse vidi.
Pozorno pogledjte,
kako fokusira motiv,
kadrira, kolorira in
kako spretno uporablja
vsa likovna izrazna sredstva,
ne da bi zares vedela zanje.
Maestralno.
Iskrene čestitke.
Avtorici in pedagogom.

AKSINJA KERMAUNER,
pisateljica, slovenistka,
profesorica likovne
umetnosti, specialna
pedagoginja:

Sedemnajstletno Tita Jenko sem spoznala, ko je ilustrirala mojo priredbo knjige Pike Nogavičke v lahko berljivi način. V intervjuju je povedala, da se je dela lotila s pomočjo mame, ki ji je prebrala besedilo, poleg tega pa sta si ogledali tudi risanko o Piki. Mlada umetnica poudarja, da je najpomembnejše dobro razumeti zgodbo, saj ji to omogoča lažje ustvarja-

nje. Njene ilustracije Pike Nogavičke so zares odlične – vsebinsko dopolnjujejo besedilo in so hkrati razumljive, kar so na Zavodu Risa preverili s testnimi bralci. Navdušuje me Titin način kadriranja prizorov, sploh pa uporaba različnih prostorskih ključev. Njen prostor je razgiban, perspektiva domišljena, upodablja veliko podrobnosti. Likovno ustvarjanje je izjemno pomembno za osebo, ki težko bere, piše ali govori, saj ji omogoča izražanje čustev, misli in doživetij na način, ki presega meje jezika.

Takšna dejavnost spodbuja ustvarjalnost, domišljijo in samouresničitev ter pomaga razvijati motorične spretnosti. Uspehi na tem področju razvijajo samozavest in krepijo občutek dosežka, hkrati pa omogočajo povezovanje z drugimi in raziskovanje sveta okoli sebe. Umetnost tako postane univerzalni jezik, ki krepi posameznikovo notranjo moč in sposobnost za vključevanje v širšo družbo. Veseli me, da se Tita kot umetnica razvija. Prav gotovo bo v prihodnje še veliko prispevala k ilustraciji v Sloveniji!

Mateji Meh, Aksinji Kermauner in Titini družini hvala, ker so dovolile objavo fotografij.

Mateja Breznik